Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0404U002945

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпаківська Ірина Миронівна

2. Shpakivska Irina Mironivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-06-2004

Спеціальність за освітою: 7.070403

Місце роботи здобувача: Інститут екології Карпат НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: 79026, м. Львів-26, вул. Козельницька, 4

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут екології Карпат НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: 79026, м. Львів-26, вул. Козельницька, 4

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Дихання ґрунту в екосистемах бореального ряду на верхній межі лісу Чорногори (Українські Карпати).

2. Soil respiration in the ecosystems of boreal series on timberline of Chornogora (Ukrainian Carpathians).

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - процеси дихального газообміну та мінералізації органічної речовини. Мета - комплексне вивчення дихання ґрунтів в екосистемах бореального ряду на верхній межі лісу. Методи - лабораторні експерименти та польові спостереження, варіаційна статистика. Апаратура - "Вуглець-Респірометр". На прикладі екосистем дигресивно-демутаційного комплексу верхньої межі лісу встановлено основні закономірності дихального газообміну та процесів мінералізації органічної речовини ґрунтів, а також вплив антропогенної заміни первинних типів екосистем вторинними на режими трансформації та баланс вуглецю. Здійснена оцінка метаболічного статусу ґрунтів за показником виділення CO2. За допомогою низки екофізіологічних параметрів ґрунтової біоти проведено лабораторне моделювання впливу кліматичного стресу на стабільність мікробного угруповання ґрунтів, виявлена часова та просторова спряженість специфічних показників потенційної біотичної активності ґрунтів з інтегральним показником (виділенням CO2). Оцінено

річну емісію вуглекислого газу з поверхні ґрунтів, її залежність від біотичних і абіотичних факторів. Виявлено, що сезонна динаміка емісії CO2 описується параболічною кривою з максимумами, що відповідають максимумам температури ґрунту в літній період, яка є головним гідротермічним фактором, що зумовлює варіабельність і величину річної продукції CO2. Показано, що в ґрунтах екосистем верхньої межі лісу відсутнє субстратне інгібування катаболізму органічного вуглецю, величина емісії CO2 корелює з фракцією лабільних сполук вуглецю, а низька річна емісія CO2 зумовлена коротким періодом ефективної мінералізації органіки. Встановлено типи режимів трансформації органічного вуглецю в первинних і вторинних екосистемах. Сфера - управління природними екосистемами.

2. Object - processes of the respiratory metabolism and mineralization of soil organic matter. The aim - complex analysis of soil respiration in the ecosystems of boreal series on timberline. Methods - laboratory experiments and field supervision, variation statistics. Instrumentation - "Carbon- respirometer". On an example of ecosystems of boreal series on timberline are established main regularities of soil respiration and processes of mineralization soil organic matter, and also influencing of anthropogenic replacement of primary forest type of ecosystems on secondary shrubs and grasslands ecosystems on the regimes of transformation and balance of carbon. The estimation of the metabolic status of soils is carried out with using the parameter of efflux CO2. For the complexes of eco-physiological parameters of soil microorganisms are conducted the laboratory simulation of influencing of climatic stress (drying/moistening and freezing/thawing) on soil microbial communities' resilience, the temporary and spatial contingency of specific parameters potential biotic activity with an integral parameter (efflux of CO2) is established. The annual emission of carbon dioxide from the soil surface is estimated, its relation from biotic and abiotic factors are showed. Established, that seasonal dynamics of C-CO2 emission is described by a parabolic curve with maxima, which correspond to maxima of temperature of soils in the summer season. The main hydrothermic factor, that conditioning variability and value of the annual emission CO2, was temperature of 0-20 cm soil depth. Is show that in soils of ecosystems on timberline was absence of substrate inhibition of catabolism organic carbon, the value of emission depends of fraction labile of carbon (hot water-soluble). The low annual value of C-CO2 emission was conditioned by the short period of effective mineralization during the year. The types of regimes transformation of organic carbon in primary and secondary ecosystems were established. Sphere of use - control of natural ecosystems.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубець Михайло Андрійович

2. Golubets Michailo Andrijoich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зверковський Василь Миколайович
2. Зверковський Василь Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцева Ірина Андріївна
2. Мальцева Ірина Андріївна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Травлєєв Анатолій Павлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Травлєєв Анатолій Павлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.